Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/718

23.3.2026

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/718

z dne 20. marca 2026

o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2024/1735 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z minimalnimi zahtevami glede okoljske trajnostnosti za postopke javnega naročanja, ki vključujejo nekatere neto ničelne tehnologije

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1735 z dne 13. junija 2024 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev ekosistema proizvodnje neto ničelnih tehnologij Evrope in spremembi Uredbe (EU) 2018/1724 ([1]) ter zlasti člena 25(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2024/1735 določa ukrepe za povečanje proizvodnih zmogljivosti Unije za neto ničelne tehnologije in njihove ključne komponente, vključno s spodbujanjem povpraševanja po okoljsko trajnostnih in odpornih neto ničelnih tehnologijah prek javnih naročil.

(2) Uredba (EU) 2024/1735 od Komisije zahteva, da za postopke javnega naročanja, ki spadajo na področje uporabe direktiv 2014/23/EU ([2]), 2014/24/EU ([3]) ali 2014/25/EU ([4]) Evropskega parlamenta in Sveta, določi minimalne obvezne zahteve glede okoljske trajnostnosti, kadar naročila vključujejo neto ničelne tehnologije, navedene v členu 4(1), točke (a) do (k), Uredbe (EU) 2024/1735, kot del svoje vsebine ter za naročila gradenj in koncesije za gradnje, ki vključujejo navedene neto ničelne tehnologije.

(3) V skladu z Uredbo (EU) 2024/1735 mora Komisija te minimalne obvezne zahteve določiti z izvedbenim aktom, ki se sprejme do 30. marca 2025. Zaradi področja uporabe določb o javnem naročanju iz Uredbe (EU) 2024/1735 v smislu zajetih neto ničelnih tehnologij in morebitnih minimalnih zahtev glede okoljske trajnostnosti, ki jih je treba upoštevati, sta bila potrebna obsežna popis in analiza, zato roka ni bilo mogoče upoštevati.

(4) Ta uredba bi morala zajemati minimalne zahteve glede okoljske trajnostnosti, povezane z nekaterimi neto ničelnimi tehnologijami, in sicer tehnologijami vetrne energije na kopnem in na morju, ob upoštevanju, da bi se morala pravila, določena v skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2024/1735, uporabljati za javno naročanje neto ničelnih tehnologij, razen kadar se tako javno naročanje uporablja za izvajanje projektov, dodeljenih v okviru dražb energije iz obnovljivih virov, za katere velja člen 26 Uredbe (EU) 2024/1735.

(5) Zaradi enostavnosti in olajšanja izvajanja bi morale te minimalne zahteve temeljiti na metodologijah in merilnih metodah Unije oziroma na metodologijah in merilnih metodah, ki jih priznava Unija, ki se uporabljajo za neto ničelne tehnologije ter zajemajo ustrezne okoljske razsežnosti. Trenutno za veliko število neto ničelnih tehnologij take metodologije in merilne metode ne obstajajo. V pripravi je več metodologij, ki bi se lahko na tem področju uporabile v poznejši fazi. To omejuje področje uporabe neto ničelnih tehnologij, za katere bi bilo treba v tej uredbi določiti minimalne zahteve glede okoljske trajnostnosti.

([1]) UL L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
([2]) Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).
([3]) Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).
([4]) Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

(6) Ker so zahteve glede okoljske trajnostnosti za javno naročanje toplotnih črpalk že določene v členu 7(1) Direktive (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 811/2013 ([6]) in členu 7(2) Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]), ta uredba ne bi smela zajemati toplotnih črpalk.

(7) Podobno bodo merila za oddajo v zvezi z okoljsko trajnostnostjo za javno naročanje baterij ali proizvodov, ki vsebujejo baterije, določena v skladu s členom 85(3) Uredbe (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]). Zato ta uredba ne bi smela zajemati baterij.

(8) Kar zadeva fotovoltaične izdelke, se pripravljajo morebitni izvedbeni ukrepi na podlagi Direktive 2009/125/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([9]) in Uredbe (EU) 2017/1369, ki bi pomenili obvezne določbe o javnem naročanju, podobne določbam o toplotnih črpalkah.

(9) Čeprav se z javnim naročanjem formalno uvaja le malo tehnologij vetrne energije, bodo naročniki na nekaterih trgih javno naročali vetrne turbine. To velja, kadar se zanje uporablja Direktiva 2014/25/EU in kadar trg ni neposredno izpostavljen konkurenci, zato se izjema iz člena 34 Direktive 2014/25/EU ne uporablja.

(10) Čeprav se 80 do 95 % skupne mase vetrne turbine lahko reciklira, saj je sestavljena predvsem iz jekla in železa, nekatere komponente predstavljajo izziv. To velja za lopatice, ki predstavljajo približno 15 % mase vetrne turbine. Te običajno vsebujejo kompleksne kompozitne materiale – kombinacijo ojačanih vlaken in polimerne matrike. Zato so lopatice komponenta vetrne turbine, ki predstavlja največji izziv z vidika povečanja možnosti recikliranja ([10]). Ocenjuje se, da bodo mešani odpadki, nastali pri razgradnji lopatic vetrnih turbin, do leta 2040 dosegli približno 400 000 ton ([11]).

(11) Hkrati podjetja in raziskovalne ustanove razvijajo tehnike recikliranja ter preučujejo sestavo materialov in postopke za razgradnjo turbin, da bi povečali možnost recikliranja lopatic vetrnih turbin, tj. potencial za recikliranje v času proizvodnje. Da bi podprli popolno krožnost vetrnih turbin, je primerno vključiti minimalno zahtevo glede možnosti recikliranja lopatic. Taka minimalna zahteva bo spodbudila povpraševanje po lopaticah, ki jih je mogoče reciklirati, ter pospešila raziskave in razvoj na tem področju. Glede na sedanjo stopnjo tehnološkega razvoja se zdi primerno določiti ambiciozno, a realistično minimalno stopnjo 70 %.

(12) Evropski standard EN 45555:2019 določa metode za možnost recikliranja izdelkov, povezanih z energijo, zato bi ga bilo treba uporabiti za oceno možnosti recikliranja lopatic vetrnih turbin.

([5]) Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetski učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (UL L 231, 20.9.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

([6]) Delegirana uredba Komisije (EU) št. 811/2013 z dne 18. februarja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede energijskega označevanja grelnikov prostorov, kombiniranih grelnikov, kompletov grelnika prostorov, naprave za uravnavanje temperature in sončne naprave ter kompletov kombiniranega grelnika, naprave za uravnavanje temperature in sončne naprave (UL L 239, 6.9.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/811/oj).

([7]) Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([8]) Uredba (EU) 2023/1542 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2023 o baterijah in odpadnih baterijah, spremembi Direktive 2008/98/ES in Uredbe (EU) 2019/1020 ter razveljavitvi Direktive 2006/66/ES (UL L 191, 28.7.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).

([9]) Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([10]) Evropska komisija, Science for Policy Brief, Wind energy circularity challenges (Povzetek o znanosti za politiko, izzivi krožnosti vetrne energije), na voljo na spletnem naslovu https://setis.ec.europa.eu/document/download/6dfe5811-a603-42da-8298-2cc636ae1579_en?filename=JRC131723_wind_energy_circularity_challenges_v7.pdf&prefLang=pt v različici z dne 1. julija 2025.

([11]) WindEurope: Accelerating Wind Turbine Blade Circularity (Pospeševanje krožnosti lopatic vetrnih turbin), na voljo na spletnem naslovu https://windeurope.org/wp-content/uploads/files/about-wind/reports/WindEurope-Accelerating-wind-turbine-blade-circularity.pdf v različici z dne 1. julija 2025.

(13) Ker standard EN 45555:2019 zahteva najsodobnejše tehnologije, bodo ustrezne prilagoditve v zvezi z zahtevano ravnjo tehnološke pripravljenosti podprle razvoj novih in inovativnih tehnologij recikliranja lopatic. Opredelitev ravni tehnološke pripravljenosti je na voljo v Sklepu Komisije C(2014) 4995 ([12]). V skladu s to opredelitvijo se lahko šteje, da je za podporo inovativnim tehnologijam recikliranja lopatic primerna raven tehnološke pripravljenosti šest (6), kar pomeni, da je bila tehnologija dokazana v ustreznem okolju.

(14) Čeprav standard EN 45555:2019 zahteva, da so tehnologije recikliranja lopatic trenutno ekonomsko izvedljive, bo morda potrebna prožnost za geografska območja z nastajajočimi industrijami recikliranja lopatic. Javni naročniki lahko zato to zahtevo prilagodijo, na primer s sprejetjem tehnologij, ki naj bi na zadevnem geografskem območju postale ekonomsko izvedljive v obdobju obratovanja vetrnih turbin.

(15) Različni načini recikliranja lopatic, kot so kemična separacija, toplotna separacija ali mehansko drobljenje, se lahko znatno razlikujejo glede stopnje ohranjanja materiala. Javni naročniki in naročniki lahko zato za izračun stopnje reciklirnosti zahtevajo oceno kakovosti ohranjanja materiala v postopku recikliranja.

(16) Ker bodo morali javni naročniki in naročniki zaradi uporabe te uredbe bistveno spremeniti svoje postopke, da bi imeli dovolj časa za izvedbo teh sprememb, bi bilo treba uporabo te uredbe odložiti. Minimalne zahteve glede okoljske trajnostnosti iz te uredbe se uporabljajo za postopke javnega naročanja, ki spadajo na področje uporabe člena 25(1) Uredbe (EU) 2024/1735 in se začnejo 30. junija 2026 ali pozneje.

(17) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Svetovalnega odbora za javna naročila –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa minimalne zahteve glede okoljske trajnostnosti iz člena 25(1) Uredbe (EU) 2024/1735.

Člen 2

Tehnologije vetrne energije na kopnem in na morju

1. Stopnja reciklirnosti lopatic vetrnih turbin tehnologij vetrne energije na kopnem in na morju bi morala znašati vsaj 70 %. Stopnja reciklirnosti se izračuna kot relativna teža materiala, ki ga je mogoče reciklirati. Stopnja reciklirnosti lopatic vetrnih turbin se dokaže najpozneje ob koncu izvajanja naročila.

2. Zahteva iz odstavka 1 je lahko v obliki klavzule o izvedbi javnega naročila v smislu člena 70 Direktive 2014/24/EU in člena 87 Direktive 2014/25/EU ter splošnih načel Direktive 2014/23/EU ali tehnične specifikacije v smislu člena 36 Direktive 2014/23/EU in člena 42 Direktive 2014/24/EU ter člena 60 Direktive 2014/25/EU.

3. Ta člen se izvaja objektivno, nediskriminatorno in pregledno ter v skladu z mednarodnimi zavezami Unije.

([12]) Izvedbeni sklep Komisije o spremembi Izvedbenega sklepa C(2013) 8631 o sprejetju programa dela za obdobje 2014–2015 v okviru posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 30. junija 2026.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. marca 2026

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN